

Міністерство освіти і науки України

**Державний заклад
«Південноукраїнський національний педагогічний
університет імені К. Д. Ушинського»**

**МАТЕРІАЛИ
VI МІЖНАРОДНОЇ НАУКОВО-МЕТОДИЧНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ**

**«ТЕОРІЯ ТА ПРАКТИКА УПРАВЛІННЯ
ПЕДАГОГІЧНИМ ПРОЦЕСОМ»,
присвяченої вшануванню пам'яті
Полторака Валентина Семеновича,**

26-28 травня 2021 р.

м. Одеса

УДК: 371.11
ББК: 72+74.58

Рекомендовано до друку Вченою радою Державного закладу
«Південноукраїнський національний педагогічний університет
імені К. Д. Ушинського» (протокол № 13 від 24.06.2021 р.)

Рецензенти:

Койчева Тетяна Іванівна, доктор педагогічних наук, професор
Державного закладу «Південноукраїнський національний педагогічний
університет імені К.Д. Ушинського»

Савченко Лариса Олексіївна, доктор педагогічних наук, професор
Криворізького державного педагогічного університету

ISBN 978-966-927-770-1

Теорія та практика управління педагогічним процесом : матеріали VI
міжнародної науково-методичної конференції, присвяченої вшануванню
пам'яті Полторака Валентина Семеновича, м. Одеса, 26-28 травня 2021 року /
відп. за вип. А. В. Полторак – Одеса: Астропринт, 2021.

До збірника увійшли матеріали VI міжнародної науково-методичної
конференції «Теорія та практика управління педагогічним процесом»,
присвяченої вшануванню пам'яті видатного педагога-вченого Полторака
Валентина Семеновича, яка відбувалася у Державному закладі
«Південноукраїнський національний педагогічний університет імені
К. Д. Ушинського» 26-28 травня 2021 року.

Матеріали конференції відображають науково-дослідницькі та
методико-орієнтовані підходи щодо організації управлінсько-
функціональних аспектів науково-дослідної роботи в освітніх закладах.

Збірник призначений для магістрантів, аспірантів, викладачів,
науковців і керівників закладів освіти.

Відповідальність за достовірність наведених у публікаціях фактів
несуть автори статей. Наукові статті друкуються за авторськими варіантами.

© Державний заклад «Південноукраїнський
національний педагогічний університет
імені К.Д. Ушинського», 2021

© Колектив авторів, 2021

<i>Писляр О.О.</i> ПЕДАГОГІЧНИЙ ПРОЦЕС ЯК ОБ'ЄКТ ОСВІТНЬОГО МЕНЕДЖМЕНТУ Й УПРАВЛІНСЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ В ЗАКЛАДІ ОСВІТИ	34
<i>Полторак А.В., Зикова Н.О.</i> АНАЛІЗ ПІДХОДІВ ДО ПОБУДОВИ ВИВЧЕННЯ ОСНОВ ПРОЄКТУВАННЯ	37
<i>Савченко М.С.</i> ПРОФЕСІЙНА КОМПЕТЕНТНІСТЬ ЯК СИСТЕМОУТВОРЮЮЧА СКЛАДОВА СУЧАСНОГО ОБРАЗУ ВИКЛАДАЧА ЗАКЛАДУ ВИЩОЇ ОСВІТИ	42
<i>Севастьян Я.Р.</i> СИСТЕМА САМООРГАНІЗАЦІЇ ВИКЛАДАЧА В РЕАЛІЗАЦІЇ ПСИХОЛОГО-ПЕДАГОГІЧНОЇ КОМУНІКАЦІЇ ЗІ СТУДЕНТАМИ ЗАКЛАДУ ВИЩОЇ ОСВІТИ	44
<i>Сементовська В.В.</i> ІННОВАЦІЙНІ ТЕХНОЛОГІЇ ВДОСКОНАЛЕННЯ МЕТОДИЧНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ДИСЦИПЛІНИ «КРЕСЛЕННЯ»	47
<i>Сенько Д.С.</i> ТЕХНОЛОГІЯ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЗВОРОТНИХ ЗВ'ЯЗКІВ ПРИ УПРАВЛІННІ ПЕДАГОГІЧНИМ ПРОЦЕСОМ В УМОВАХ ДИСТАНЦІЙНОГО НАВЧАННЯ НА ХУДОЖНЬО- ГРАФІЧНОМУ ФАКУЛЬТЕТІ	55
<i>Сисоєва І.О.</i> НАЦІОНАЛЬНІ ТРАДИЦІЇ В ПІДГОТОВЦІ МАЙБУТНІХ ПЕДАГОГІВ-ХУДОЖНИКІВ ДО ПРОФЕСІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ	57
<i>Степанова М.І., Шарпило-Беженар Ю.П.</i> ОБЛІК ЕРГОНОМІЧНИХ ТА АНТРОПОМЕТРИЧНИХ ВИМОГ ПРИ ПРОЄКТУВАННІ МЕБЛІ ДЛЯ ОСІБ З ОБМЕЖЕНИМИ МОЖЛИВОСТЯМИ	61
<i>Суховірський О. В.</i> ОРГАНІЗАЦІЯ БЕЗПЕЧНОГО ІНФОРМАЦІЙНОГО СЕРЕДОВИЩА ПІД ЧАС ДИСТАНЦІЙНОГО НАВЧАННЯ СТУДЕНТІВ ДРУГОГО (МАГІСТЕРСЬКОГО) РІВНЯ ВИЩОЇ ОСВІТИ	65

Список використаних джерел

1. Галузяк В.М. Сутність і структура педагогічної компетентності вчителя. Наукові записки Вінницького державного педагогічного університету імені М. Коцюбинського. Серія: «Педагогіка і психологія». Випуск 48. Вінниця, 2016. С. 37-46.
2. Головань М.С. Компетентнісний підхід як методологічна основа вищої професійної освіти. Психологія: реальність і перспективи. Збірник наукових праць Рівненського державного гуманітарного університету. Випуск 1. Рівне: РДГУ, 2011. С. 53-56.
3. Закон України «Про вищу освіту» від 25.12.2002: Зі змінами внесеними згідно із законом № 380-IV (380-15).
4. Лозова В.І. Формування педагогічної компетентності викладачів вищих навчальних закладів освіти. Педагогічна підготовка викладачів вищих навчальних закладів: Матеріали міжвузівської наук.-практ. конф. Харків: ОВС, 2002. С. 164-169.

**СИСТЕМА САМООРГАНІЗАЦІЇ ВИКЛАДАЧА В РЕАЛІЗАЦІЇ
ПСИХОЛОГО-ПЕДАГОГІЧНОЇ КОМУНІКАЦІЇ
ЗІ СТУДЕНТАМИ ЗАКЛАДУ ВИЩОЇ ОСВІТИ**

Севастьян Яна Русланівна

*здобувач вищої освіти другого (магістерського) рівня спеціальності
011 Освітні, педагогічні науки Хмельницької гуманітарно-
педагогічної академії, м. Хмельницький, Україна*

Ключові слова: підготовка студентів, самоорганізація викладача, психолого-педагогічна комунікація.

У побудові освітнього процесу надзвичайно важливу роль відіграє психолого-педагогічна взаємодія викладача та студента, що проявляється у встановленні взаємозв'язку через комунікацію. «Особливого інтересу для психологів, зокрема й освітньої галузі, все частіше набуває поняття «невдалої комунікації», яку можна розглядати як глобальну проблему сучасного суспільства, виткану, насамперед, із комунікативних кордонів: расових, гендерних, вікових,

культурних, політичних, релігійних, мовних та багатьох інших. Труднощі їх подолання та відповідні нерозуміння, не в останню чергу розглядаються як причини соціальних і педагогічних конфліктів» [2, с. 59]. Тому викладачем закладу вищої освіти має бути створена продумана та виражена система самоорганізації, спрямована на налагодження комунікативної взаємодії зі студентами під час навчальних занять, спілкування у вільний від навчання час, під час організації спільних заходів, участі у спільних проектах, конференціях тощо.

Система самоорганізації викладача в реалізації психолого-педагогічної комунікації зі студентами закладу вищої освіти має носити індивідуальний характер та передбачати проектування цієї взаємодії. Самоорганізація має носити усвідомлений характер та вибудовуватись із урахуванням особливостей та індивідуальних якостей кожного студента. Це пов'язано з тим, що психолого-педагогічна взаємодія не може носити загальний характер та бути однотипною по відношенню до всіх студентів. Вона має бути гнучкою, такою, що покращує якість комунікативної взаємодії та впливає на покращення якості засвоєння знань, сформованості умінь і навичок.

Самоорганізація викладача закладу вищої освіти – це «діяльність особистості з чіткого впорядкування власної життєдіяльності, яка виявляється в цілепокладанні, цілеспрямованості, самоаналізі, самооцінці, самоконтролі й саморегуляції своїх дій. Викладач із достатньо сформованим рівнем самоорганізації здатен планувати свою діяльність і час, швидко приймати рішення, економно розподіляти власні сили та засоби. У такої особистості має бути сформоване почуття обов'язку, власна гідність, саморегуляція власної діяльності та емоційно-вольової сфери» [1, с. 68]. Саме завдяки психолого-педагогічній комунікації відбувається суб'єкт-суб'єктна взаємодія викладача та студента, якість якої залежить від самоорганізованості педагога, сформованості умінь налагоджувати педагогічні контакти, уникати конфліктів, розв'язувати педагогічні

задачі, обирати відповідні методи та засоби впливу тощо. Кожен викладач закладу вищої освіти має постійно працювати над підвищенням ефективності комунікативної взаємодії зі студентами через налагодження не тільки педагогічного, а й емоційного зв'язку. Відповідно педагогічний зв'язок буде мати місце під час навчальних занять, індивідуальної роботи зі студентом, проведення консультацій, тоді як емоційний встановлюється через групову та індивідуальну взаємодію завдяки сформованості почуття такту, вихованості, інтелігентності, моральності тощо.

Обрання складників системи самоорганізації викладача закладу вищої освіти залежить від сформованості його індивідуальних якостей та професійної компетентності. Це має бути постійна робота над удосконаленням підходів у взаємодії зі студентами, колегами, іншими учасниками освітнього процесу. Саме від внутрішнього переконання, сформованості умінь взаємодіяти та контактувати з оточуючими залежить рівень налагодження такої взаємодії, у якій комунікативна компетентність відіграє надзвичайно важливу роль.

Список використаних джерел:

1. Мирончук Н.М. Змістові характеристики самоорганізації праці викладача вищого навчального закладу. *Формування дидактичної компетентності педагогів дошкільної та початкової освіти*: зб. наук.-метод. праць / за ред. В.Є. Литнєва, Н.Є. Колесник, Т.В. Наумчук. Житомир: Вид-во ЖДУ ім. І. Франка, 2015. С. 64-68.

2. Психологія педагогічної взаємодії: інтегративний підхід: монографія / В.Л. Зливков, О.В. Завгородня, С.О. Лукомська, С.О. Копилов, О.В. Котух; за ред. В.Л. Зливкова, С.О. Лукомської. Київ: 2019. 259 с.